

Predikan i Kindaholms församling 2016 av Tobias Bäckström

1 sönd. i fastan

"Prövningens stund"

1 Mos 4:3-7

Jak 1:12-15

Matt 16:21-23

Ps: 442, 271, 566, 715

Vid införandet av den nya översättningen av Herrens bön, blev det ju en diskussion om betydelsen av prövning och frestelse. Särskilt för ordet frestelse har ju betydelsen förskjutits. Från att ha haft en mer allmän betydelse av prövningar och påfrestningar har innebörden idag snävat in till att gälla frestelse till något ont. Av det skället skorrade det ju allt mer när vi i Herrens bön bad "inled oss inte i frestelse". Något ju Gud ändå inte skulle göra som aposteln Jakob skriver i dagens epistel: "*Gud kan inte frestas av det onda, och själv frestar han ingen*".

Däremot kan en frestelse bli en prövning. När Petrus i dagens evangelium försökte övertala Jesus att fly från sitt uppdrag och sin kallelse, så blev han, utan att själv förstå det, talesman för Frestaren, Satan som ville hindra Jesus att utföra sin frälsningsgärning. "Dina tankar är inte Guds tankar utan människors" sa Jesus till honom. Ja, nog var det mänskligt det Petrus sa. Att fly lidande och död är väl alltid rimligt. Lidande är väl alltid något negativt. Ja, Petrus ville ju egentligen bara väl, men det han i praktiken uppmanade Jesus till var att låta andra gå under för att rädda sig själv. Att sätta sitt eget väl och ve i främsta rummet.

Ja, det förrädiska med frestelser är just att det till synes är något gott det som frestar oss. Det är sällan som vi frestas av *uppenbart* onda saker. Det som frestar oss är alltid *till synes* gott och det är det som krånglar till det för oss. Det är sällan som gott och ont står där klart och tydligt definierat, ofta är det i stället en gråskala. Och ibland måste vi välja mellan två onda ting. Och det som kan vara bra på kort sikt, behöver inte vara det på lång sikt.

Jesus sa ifrån direkt och omedelbart när han blev frestad. Och ofta är problemet med oss att vi inte gör just det. Frestelsen hakar tag i begäret inom oss som Jakob skriver: "*Blir någon frestad, är det alltid av sitt eget begär som han lockas och snärjs.*" Den inifrån kommande frestelsen, impulsen, den egoistiska böjelsen.

Få saker, om någon, blottar min svaghet så mycket som kampen mot frestelsen. Är det något som kan göra den kristne uppgiven så är det den kampen, detta missmod över att man aldrig tycker sig bli en riktigt god kristen.

Kanske är den största frestelsen just frestelsen till missmod? Uppgivenheten. Det är ingen idé att ens försöka, börjar vi tänka. Som de där nyårsloftena som väl inte håller januari ut. Varför ska man bestämma sig om man vet med sig att man likväl kommer falla.

En ortodox präst berättar om klosterlivet i sitt gamla kloster i Ryssland. "Man har frågat en munk vad man gör på klostret, och munken svarade: "Vi faller och reser oss. Vi faller och

reser oss. Vi faller och vi reser oss igen.” Munken, men även människan, även du och jag, lever i den ständiga skärningspunkten mellan de egna misslyckandena och Guds ständiga nåd. Vi får ständigt uppleva oss misslyckade och fallna, men också upprättad och befriade av Gud, och beroende av honom och hans nåd. Eller som Luther uttryckt det: ”*simul justus et peccator*”, samtidig syndare och rättfärdig.

Vi har ju börjat fastan nu, och fastetiden är en tid då vi uppmanas att avstå från något. Och det vi avstår ifrån kan gärna vara något som i sin förlängning kan leda till något skadligt. Traditionellt har ju fastan handlat om att avstå från lyxigare mat, som vin och kött. Inte för att det är något fel på det men för att det kan locka till överkonsumtion och då blir det en frestelse.

Det finns kanske saker i våra liv som vi är mer eller mindre fast i utan att vi förstår det. Att då avstå helt för en period innebär att man provar hur frestande detta är för mig. Är det livsviktig för mig eller kan jag leva utan detta? Det är ju först när man väljer att avstå från något som man märker hur mycket man saknar detta.

Fasteperioden blir en övning att undvika företeelser och platser som kan fresta oss.

Företeelser och platser som i sig inte är synd men som kan leda till det.

Den som vet med sig att han överkonsumerar alkohol kan välja att avstå helt i 40 dagar. Den som lockas av att porrsurfa undviker internet. Shopoholisten håller sig borta från stadens köpcentrum. Den som har ett stort kontrollbehov övar sig i att släppa kontrollen. Den som är överdrivet sparsam kan lägga lite mer i kollekten.

Fastan kan alltså handla om olika saker för olika personer. Och det är just när jag väljer att avstå som jag märker kraften i frestelsen. Då blir det en kamp som provar mig.

Som även munken i berättelsen hade erfarit, vi faller alltid. Det är inte det som är problemet. Problemet för oss är om vi inte reser oss igen. Så länge vi gör det leder inte fallet oss bort från Jesus utan tvärtom, närmare honom. Då lär vi oss mer och mer hur beroende vi är av Guds nåd. Frestelsen precis som prövningen leder oss till Kristus.

Jesus själv blev frestad precis som vi. Men han föll inte. Han stod emot där vi misslyckades. Men Jesus gjorde detta i mitt ställe.

När han dog på korset tog han på sig all vår synd. Han dog i vårt ställe, hans död på korset får jag tillgodoräkna mig själv.

Men när Gud blev människa var det inte bara för att dö för oss. Han levde också för oss. Hela Jesus liv skedde för vår skull, i vårt ställe. Inte bara hans död utan även hans liv får jag tillgodoräkna mig själva.

Jesus blev alltså frestad men stod emot frestelsen. Vi faller dagligen för frestelser, men Jesus stod emot i vårt ställe. När han var trogen i allt så var han det i stället för oss.